

Vágbingar fáa nýtt flakavirki:

Flakavirkið — har einki fer til spillis

Flakavirkið er eitt tað mest nýmótans virki av sínum slag í heiminum. Nýtsla verður gjord úr øllum ráfiskinum. Einki fer til spillis. Framleiðast skal flak, saltfiskur og sjálvt slógvíð fer til minkafóður. Á henda hátt hevur virkið møguleika at vaksa munandi um úrtøkuna uttan at økja rávørungdina

Nýggja flakavirkið í Vági, sum Polarfrost letur byggja, er um at vera liðugt. Flakavirkið verður væntandi tikið í nýtslu fyrsta dagin. Nýggja virkið er so stórt, at tað árliga kann taka imóti umleið 12.000 tonsum av ráfiski. Hetta er nærum tvífaldað nøgd sammeta vit við nøgdina, sum Polarfrost tók imóti í 1976. Tá tók virkið imóti umleið 6.200 tons.

Nýggja flakavirkið hjá Vágbingum er ikki einans stórt. Tað hevur allar teir nútímans hentleikar, sum eitt flakavirki skal hava í dag. Goymsluplássið er stórt og gott, maskinurnar eru av nýggjasta slag og umstøðurnar hjá arbeiðsfólkinum verða av teimum allar bestu.

Sosialurin var í Vági herfyri. Vit hittu stjóran á Polarfrost, Jákup Joensen og prátaðu við hann.

3.400 m²

Gamla flakavirkið hjá Polarfrost er bert evarska litið í mun til tað nýggja. Upprunaliga ætlanin var at gera virkið 2.900 m² til stóðdar, men tað visti seg skjótt, at neyðugt var at gera virkið væl størri, skuldi mest møgulegt fáast burtur úr. Ti kom núverandi bygningurin, sum er liðugur at vera 3.400 m² til stóðdar, ella umleið 500 m² størri enn upprunaliga ætlað.

Á flakavirkinum er stórt goymslurúm til ráfisk og saltfisk. Har eru fyrstirúm og kølirúm, finkeringshøli og onnur rúm til at arbeiða fiskin í. Harumframt er ein kantina til arbeiðsfólki og umklæðingarrúm.

Arbeiði til 120 fólki

Tá arbeiðið á nýggja flakavirkinum er komið rættiliga í gongd er arbeiði til eini 120 fólki. Flakavirkið verður avgjort størsta arbeiðsplass í Vági. Á gamla virkinum hjá Polarfrost arbeiða í dag eini 120 fólki. Meginparturin av arbeiðsfólkinum eru kvinnur. Sammeta vit gamla og nýggja flakavirkið hjá Polarfrost, skilja vit, hvussu stóran týðning nýggja virkið fer at fáa fyri býin. Meðan tað á

gamla virkinum bert er ein linja, t.v.s. ein flekimaskina og ein avhøvðari so eru tilsamans fimm linjur á nýggja virkinum.

Fyrimunirnir nógvir

Fyrimunirnir við nýggja flakavirkinum eru nógvir. Umframt tað at maskinurnar eru nýggjar, kann arbeiðsgongdin nú heilt leggjast um og skipast á betri hátt. Virkið kann við hesum arbeiða fiskin betri, og hetta fer at geva eina størri úrtøku.

Slógvíð til minkafóður

Fleiri flakavirkir í landinum hava ongantið gjørt stórvægis burtur úr slógvinum. Hetta er logið, ti slógvíð er umleið 60 prosent av fiskinum. Leingi hevur eisini Polarfrost koyrt slógvíð í havið. Men síðani sildaverksmiðjan í Lopra fór at taka imóti slógví, hevur Polarfrost latið slógvíð higara. Prisurin fyri kilo er 7 oyru. Hetta gav virkinum alt árið í fjør umleið 280.000 krónur.

Ein av fyrimuninum við nýggja flakavirkinum er nevniliga tann, at virkið skal arbeiða slógvíð og síðani selja tað út av landinum fyri ein størri pris. Á flakavirkinum er tí uppsett ein siloskipan og fyra vertikallir plátufrystarar. Alt slógvíð verður koyrt ígjøgnum hesa siloskipan og síðani fryst. Bert ein maður skal ansa eftir siloskipanini, meðan nakrir mans koma at arbeiða við plátufrystarunum, men samanumtikið verður lítlið arbeiði av at arbeiða slógvíð. Maskinurnar gera nærum alt arbeiði.

Jákup Joensen visur á, at Føroya Fiskasøla hevur gjørt ein sáttmála við Dansk Pelsdyr-avlerforening um sølu av slógví til minkafóður. Danska felagið sigur seg kunna taka imóti stórum nøgdum av slógví fyri 60 oyru fyri kilo. Taka vit nú árið 1976 vóru umleið 60 prosent ella 4.000 tons av nøgdini, sum Polarfrost tók imóti, slógv.

—Við teimum prisum, sum eru fyri slógví í løtuni, kunnu vit fáa 2,4 miljónir fyri somu nøgd av slógví, sum Polarfrost fekk

umleið kvart miljón fyri í 1976. Hetta er sostatt ein meirinntøka uppá góðar tvær miljónir krónur.

Flakaframleiðslan størri

Á gamla virkinum hjá Polarfrost er bert ein linja. Hetta ger, at allar fiskurin, ið skal skeraft til flak, smáur ella stórus skal gjøgnum somu maskinu.

Á nýggja virkinum er øðrvísið. Her eru tilsamans fimm linjur, sum kunnu taka sær ymsu støddirnar av fiski. Henda broytingin ger, at vónaliga úrtøkan á gamla virkinum nú kann gerast munandi betri. Jákup Joensen sigur, at við nýggju maskinunum er møgulegt at økja um sjálva úrtøkuna av flakinum við fimm prosentum. Hetta fer at geva virkinum tilsamans 3,5 miljónir krónur meira fyri somu rávørungd, sum kom uppá land í fjør.

6 miljónir kr. meira burtur úr

Við at arbeiða slógvíð og selja tað sum minkafóður og fáa meira burtur úr flakaframleiðsluni kann virkið fáa umleið 6 mill. krónur meira burtur úr — og hetta er fyri somu rávørungd, sum virkið tók imóti alt árið í fjør. Leggjast skal eisini aftrat hesum, at nýggja flakavirkið kann taka imóti nógv meiri fiski árliga enn gamla virkið — sjálvsagt er tað ein treyt, at nógv mikið er av fiski.

Arbeiðstiðin

Eisini arbeiðstiðin verður broytt á nýggja flakavirkinum. Vanliga mannagongdin á gamla virkinum er tann, at arbeiðið verður í tveimum skiftum alt samdøgrið. Hetta er ein óheppin loysn, sigur Jákup Joensen, og teir ætla tí at sleppa undan hesum á nýggja virkinum og istaðin arbeiða í fleiri skiftum frá klokkan 8 til 17. Hetta er møgulegt, tí fleiri linjur eru á virkinum.

Ein tann størsti meinbogi við gamla virkinum er, at teir ongantið sleppa til at umvæla maskinurnar, sum jú verða brúktar alt samdøgrið. Nú skulu

maskinurnar umvælast og haldast við líka, tá arbeiðsfólkið er farið til hús eftir vanliga arbeiðstið.

—Hetta halda vit hevur serliga stóran týðning fyri eitt arbeiðsplass sum eitt flakavirki, sigur Jákup Joensen stjóri.

Hann sigur viðari, at teir leggja stóran dent á at bota um arbeiðsumstøðurnar hjá flakafólkinum. Gjerd er eisini stór og rúmlig kantina og umklæðingarrúm.

Reinsisentralur

Hugsað verður eisini um at halda alt so reint og nosligt sum til ber. Til hetta endamálið hevur virkið keypt ein skúmreinsisentralur fyri 30.000 krónur. Skúmreinsisentralurin stendur í samband við 7 ymskar strálpistólur ymsa staðni á virkinum. Alt verður tá reinsað og steriliserað við kemikalieskúmi.

Smyrjisentralur

Tað, sum felstu flakavirki stríðast við dagliga, er sjálvt viðlíka haldið av teimum ymsu maskinunum. Smyrjingin er ein týðandi tættur fyri at arbeiði skal ganga væl. Fyri at finna eina loysn á hesum spurninginum hevur falkavirkið útvegað sær ein so-nevndan smyrjusalur úr Norvegi fyri 200.000 krónur. Mannagongdin er tann, at konsetensfeitt verður pumpað út í eina rorleiðings skipan, sum rokkur til allar lutir, ið skulu smyrjast. Henda smyrjiskipan er rættiliga nýggj. Teir hava roynt hana í Noregi, og hon hevur riggað so væl, at larmurin er reduseraður við 10 prosentum.

Borgirnar avreiða

Tað er ætlanin, at tær báðar Borgirnar skulu avreiða til nýggja flakavirkið. Vit spurdu Jákup Joensen, um teir ætla at keypa nýggjar trolarar. Til hetta svarar hann, at so leingi alt er so óvist við fiskivinnuni undir Føroyum, fara teir ikki at seta pengar í nýggj skip. Men hann vónar, at aðrir í Vági taka stig til at fáa sær skip, tí tá nýggja virkið verður tikið í nýtslu, kunnu teir taka imóti væl meiri av fiski.

18—20 miljónir

Nýggja flakavirkið er mett at kosta millum 18 og 20 miljónir krónur.

Tað verður figgað við 70 prosent láni úr Sjóvinnubankanum, 20% frá Egnudviklingsdirektoratet, harav eru 10% lán og 10% studningur. Hini restandi 10% eru eginpeningur.

Óli í Áarstovu

Meðan eg eri í summarfrí frá 25/6—20/7, rokja hinir skemtaranir praksis.

Serliga verður vist til týs-, hós- og leygardagsprát Kray-ons.

— ★ —

Einki Jóansøkubál verður á Uringahálsi í ár, eg eri burturstaddur í summarfrí.

Rudnic
brennimeistari

— ★ —

Um Jóansøkuna verður borgarstjórin bert at hitta í tivolitjaldbúðinum.

Tvoroyrar Býráð

— ★ —

Mær er sent: Eg haldi ikki, at tit altíð skulu stinga Paula hasar hønurnar upp í nosina. Tað er bæði sind og skømm fyri hønurnar.

Spyr hann heldur um okkurt nýtt frá seinastu frimerkjaframsýningini.

GI. lögtingsmaður

— ★ —

Spennandi verður at siggja hvørja ávirkan tað hevur á burðatalið í Tórshavn nú apotekið verður flutt nærri Viðalundina.

VEDRIÐ

Útsynningur ella útsynningur vestan. Seinrapartin sunnudagin hækkað hann í ein vestan ella útnorðing megi 2 til 4. Smáskyggja ella skyggja og ælingur. Hitin um dagin millum 9 og 12 stig. Um náttina millum 6 og 9 stig.

Keypmannahavn 19, Alborg 24, Oslo 25, Bergen 14, Stockholm 21, Göteborg 20, Helsinki 16, London 15, Edinburgh 13, Reykjavík 11, Paris 21, Mallorca 25, Malaga 22, Rom 28, Venezia 24, Athen 28 og Rhodos 29.